

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «МІЖНАРОДНИЙ
ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АКАДЕМІКА
СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

**ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ФІНАНСІВ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДВС 9. ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність:	053 «Психологія»
Освітня програма:	«Психологія»

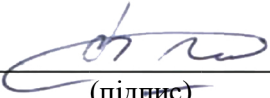
Робоча програма з навчальної дисципліни «Основи економічної теорії»
для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою
програмою «Психологія» спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань
05 «Соціальні та поведінкові науки»

Розробник: к.е.н., доцент Артюшок К.А.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та фінансів

Протокол № 1 від «27» серпня 2020 року

Завідувач кафедри,
д.е.н., професор

(підпис)

(В. І. Боре́йко)
(прізвище та ініціали)

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Вибіркова	
Змістових модулів – 2	Спеціальність 053 «Психологія» Освітня програма «Психологія»	Рік підготовки:	
		3-й	3 -й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 90	Освітньо-кваліфікаційний рівень: перший (бакалаврський)	5-й	5 -й
		Лекції	
		20 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
		Індивідуальні завдання	
		Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: набуття майбутніми фахівцями ґрунтовних знань про зародження, становлення і напрями розвитку сучасних соціально-економічних систем, формування у здобувачів освіти навичок економічного мислення і економічної культури, навчання їх базовим методам пізнання економічних явищ та процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю.

Завдання: на методологічних засадах цивілізаційної теорії розвитку суспільного виробництва сформувати певний тип економічного мислення, економічну психологію та світогляд студентів, забезпечити засвоєння ними знань та методів аналізу економічного життя суспільства.

Предмет: економічні відносини та економічні закони суспільного виробництва.

Студент повинен знати:

- економічних відносин, економічних законів і принципів;
- закономірності розвитку економічних систем;
- визначити методологічні основи ефективного використання обмежених економічних ресурсів для більш повного задоволення потреб членів суспільства;
- розуміти механізм функціонування ринку, формування ринкової рівноваги;
- фундаментальні проблеми економіки;
- сутність товару, товарних відносин;
- сутність домогосподарств сутність і форм ділових підприємств;
- галузеві особливості виробництва;
- господарський механізм функціонування економіки і його державне регулювання;
- особливості економіки світового господарства і форми міжнародних економічних відносин;
- сучасні глобальні проблеми

Студент повинен вміти:

- обґрунтовувати загальні основи економічного життя суспільства;
- розкривати закономірності розвитку суспільного виробництва;
- з'ясовувати механізм дії економічних законів і механізм використання їх суб'єктами господарської діяльності в умовах ринкової економіки;
- визначити шляхи формування соціально – орієнтованої економіки;
- визначити попит і пропозицію, ринкову ціну і ринкову рівновагу;
- аналізувати економічні функції держави;
- орієнтуватись в економіці світового господарства і міжнародних економічних відносин;
- визначити економічні аспекти глобальних проблем і шляхи їх розв'язання.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Загальні засади економічного розвитку суспільства

Тема 1. Предмет і метод економічної теорії

Розвиток економічної думки й становлення науки "Економічна теорія". Етапи формування економічної теорії як науки. Концепції різних шкіл економічної думки (меркантилістів, фізіократів, представників класичної школи політичної економії та ін.).

Предмет та категорійний апарат політичної економії. Соціально-економічні та організаційно-економічні відносини. Економічні категорії. Економічні закони: сутність, об'єктивний характер, механізм використання. Позитивна і нормативна політична економія.

Методи політичної економії. Загальні та конкретні методи наукового пізнання та їх використання. Функції політекономії. Місце політичної економії у системі економічних навчальних дисциплін. Політична економія і економічна політика.

Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт і характер праці. Товари та послуги. Засоби виробництва та предмети особистого споживання. Економічні ресурси, їх класифікація. Обмеженість ресурсів. Матеріальне та нематеріальне виробництво. Виробничі можливості суспільства та результати виробництва. Крива виробничих можливостей і проблема економічного вибору. Альтернативна вартість. Основні фактори виробництва.

Економічні потреби та інтереси. Економічні потреби суспільства, їх сутність і класифікація. Закон зростання потреб. Економічні інтереси, їх види. Діалектика взаємозв'язку інтересів і потреб.

Література: основна: 2, 5, 7, 8, 11; допоміжна: 1, 5, 9.

Тема 2. Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт і характер праці

Основні форми суспільного господарства. Суспільне господарство. Еволюція суспільного господарства. Сутність та основні риси натурального господарства. Товарне господарство. Умови виникнення товарного виробництва. Товар і його властивості.

Економічні теорії про вартість товару. Споживча власність товару. Мінова вартість товару. Теорія трудової вартості, теорія "трьох факторів", теорія граничної корисності. Величина вартості товару. Конкретна й абстрактна праця. Залежність величини вартості товару від продуктивності праці. Проста та розвинена форми товарного виробництва.

Закон вартості та його функції. Гроші, їх походження та сутність. Виникнення та сутність грошей. Функції грошей. Закон грошового обігу. Види грошей. Ціна товару та фактори, що на неї впливають. Інфляція. Антиінфляційна діяльність держави. Методи боротьби з інфляцією. Особливості грошового обігу в Україні. Сучасна грошова система.

Література: основна: 1, 2, 5, 7, 8, 11, 19; допоміжна: 1, 5, 9.

Тема 3. Людина в системі суспільного виробництва

Місце і головна роль людини в системі суспільного виробництва. Людина як єдність біологічного і соціального. Сутність людини економічної. Економічні потреби та їх структура. Економічні інтереси. Людина в економічній системі. Людина як головна складова виробничого чи господарського процесу. Причини ускладнення взаємин між людиною та природою. Співвідношення факторів виробництва і роль, яку в цьому процесі відіграє людина. Якісні характеристики особистого фактора виробництва. Місце, яке займає людина в суспільному виробництві. Вплив НТР на зміну місця і ролі людини у виробництві. Гуманізація виробництва. Проблема людини в системі суспільного виробництва в Україні.

Література: основна: 1, 2, 5, 7, 8, 11, 19, 22; допоміжна: 1, 5, 9.

Тема 4. Економічні потреби та інтереси

Економічні потреби, їх суть і структура. Закон зростання потреб і механізм його дії. Економічні інтереси, їх сутність і структура. Економічні суперечності, їх характер та класифікація. Суперечності - джерело розвитку.

Література: основна: 2, 5, 7, 8, 11, 15, 18; допоміжна: 1, 2, 5, 9.

Тема 5. Соціально-економічний устрій суспільства. Економічні системи та закони їх розвитку

Капітал підприємства. Кругообіг капіталу і його стадії. Обороти капіталу підприємства. Час обороту капіталу та показники обороту. Основний та оборотний капітал. Зношення основного капіталу. Амортизація. Сутність підприємництва і умови його існування. Види та функції підприємництва. Підприємницький дохід. Валовий дохід та прибуток. Значення прибутку у розвитку підприємництва. Регулювання підприємницької діяльності. Роль підприємства і підприємництва в ринковій економіці.

Література: основна: 1, 2, 5, 7, 8, 11, 19; допоміжна: 1, 3, 5, 9, 11, 14.

Тема 6. Капітал: процес виробництва і нагромадження. Наймана праця і заробітна плата.

Капітал: процес виробництва і нагромадження. Капітал як економічна категорія. Загальна характеристика процесу перетворення грошей у капітал. Теорії про сутність капіталу. Загальна формула руху капіталу. Попит та пропозиція капіталу. Види та форми капіталу. Людський капітал. Інтелектуальний капітал. Інформаційний капітал. Виробничий капітал. Підприємницький капітал. Фінансовий капітал. Капітал і праця. Взаємозв'язок капіталу з працею. Теорії заробітної плати. Визначення вартості робочої сили. Сутність, форми та системи заробітної плати.

Номінальна і реальна заробітна плата, їх взаємозв'язок. Мінімальна заробітна плата та її критерії. Встановлення мінімальної заробітної плати. Витрати виробництва. Теорії витрат виробництва. Сучасна класифікація витрат. Суспільні витрати. Економічні й бухгалтерські витрати. Валові, середні та граничні витрати, їх розрахунок. Витрати виробництва, вартість товару і його ціна. Собівартість товару і його структура. Проблеми зниження витрат.

Прибуток як головна мета діяльності підприємства. Прибуток як економічна категорія. Концепції про джерела прибутку. Функції та види прибутку. Норма прибутку, її розрахунок. Фактори, які впливають на норму прибутку. Міжгалузєва конкуренція та формування середньої норми прибутку. Перетворення вартості товару у ціну виробництва.

Література: основна: 1, 2, 5, 7, 8, 11, 19; допоміжна: 1, 3, 5, 9, 11, 14.

Тема 7. Витрати виробництва і прибуток

Загальна характеристика витрат. Поняття витрат та їх класифікація. Сутність та функції обліку витрат. Прибутки як економічна категорія. Суть прибутку на підприємстві. Класифікація доходів підприємства. Теорія прибутку. Норма прибутку і рентабельність.

Література: основна: 1, 2, 5, 7, 8, 11, 19; допоміжна: 1, 3, 5, 9, 11, 14.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Теоретичні основи ринкової економіки

Тема 8. Ринок, його сутність і функції. Моделі ринку. Конкуренція і ціноутворення

Ринок: сутність, види, функції. Визначення ринку. Роль і функції ринку. Характеристика системи ринків. Види ринків. Основи теорії попиту та пропозиції. Попит. Закон попиту, його графічне відображення. Пропозиція. Закон пропозиції та його графічне відображення. Нецінові фактори попиту і пропозиції. Взаємодія попиту і пропозиції в умовах ринкової економіки.

Ринкова рівновага. Ціна рівноваги. Еластичність попиту та пропозиції. Ціна товару і фактори, що на неї впливають. Конкуренція та її сутність. Конкуренція та її сутність. Ринкова конкуренція. Функції та форми конкуренції. Конкуренція і монополія. Конкуренція і моделі ринків. Особливості ціноутворення на різних ринках. Особливості ринкових відносин в Україні.

Моделі ринків. Характеристика ринку досконалої конкуренції. Ринок недосконалої конкуренції: монополістична конкуренція, монополія, олігополія. Особливості ціноутворення на різних ринках. Інфраструктура ринку. Поняття інфраструктури ринку. Фактори, що впливають на інфраструктуру. Функції ринкової інфраструктури. Фондові та товарні біржі. Ринок позичкового капіталу. Фінансово-кредитні установи.

Література: основна: 1, 2, 5, 7, 8, 11, 19; допоміжна: 1, 3, 5, 9, 11, 14.

Тема 9. Домогосподарства і системи економічних відносин.

Домогосподарства як суб'єкт ринкових відносин. Загальна характеристика домогосподарств. Двоїста роль домогосподарств в економіці на сучасному етапі розвитку. Домогосподарства як постачальники ресурсів. Доходи домогосподарства. Витрати домогосподарства. Розподіл доходів на особисте споживання, податки і заощадження. Витрати на споживання. Місце домогосподарства в кругообігу продуктів, ресурсів і доходів.

Література: основна: 1, 2, 5, 7, 8, 11, 19; допоміжна: 1, 3, 5, 9, 11, 14.

Тема 10. Підприємство як товаровиробник. Валовий дохід і прибуток

Підприємство як суб'єкт ринкової економіки. Сутність та основні характеристики підприємства. Основні форми підприємств. Види та функції підприємств. Значення прибутку в розвитку підприємства.

Підприємство як суб'єкт ринкової економіки. Форми і види підприємств. Економічні основи розвитку та сучасний стан підприємництва в Україні. Банкрутство підприємств. Капітал підприємства. Оборот капіталу підприємства. Валовий дохід, його суть і структура. Підприємницький дохід. Значення прибутку у розвитку підприємництва.

Література: основна: 1, 2, 5, 7, 8, 11, 19; допоміжна: 1, 3, 5, 9, 11, 14.

Тема 11. Галузеві особливості виробництва і функціонування капіталу. Форми прибутку, процент і рента

Становлення ринку капіталів. Позичковий капітал. Сутність позичкового капіталу, його джерела та роль у розвитку економіки. Позичковий процент. Сутність кредиту та його форми. Банки, їх роль та функції. Банківський прибуток. Сутність торгового капіталу і його оборот. Торговий прибуток. Характеристика витрат обігу. Чисті і додаткові витрати обігу. Види та форми сучасної торгівлі. Товарні біржі та фондові біржі. Цінні папери.

Аграрні відносини. Сільське господарство як галузь матеріального виробництва, специфіка аграрних відносин. Проблеми формування аграрних відносин в Україні. Агропромисловий комплекс (АПК) та його структура. Особливості функціонування агропромислового комплексу в Україні. Підприємництво в аграрній сфері. Рентні відносини.

Література: основна: 1, 2, 5, 7, 8, 11, 19; допоміжна: 1, 3, 5, 9, 11, 14.

Тема 12. Суспільне відтворення. Суспільний продукт і його основні форми

Суспільне відтворення. Процес виробництва та відтворення. Сутність суспільного відтворення, його види: просте і розширене відтворення. Умови відтворення та реалізації суспільного продукту при простому та розширеному відтворенні. Показники розвитку економіки. Валовий внутрішній продукт, чистий національний продукт і національний дохід. Тіньовий сектор в економічному відтворенні. Національне багатство і його структура. Відтворення та процес нагромадження.

Циклічний розвиток економіки. Причини циклічного розвитку економіки. Теорії циклічного розвитку економіки. Фази економічного циклу. Економічні кризи, їх причини та наслідки. Особливості сучасних циклів. Державне антициклічне регулювання економіки.

Зайнятість та безробіття. Зайнятість: сутність і форми. Зайнятість та відтворення сукупної робочої сили. Безробіття: сутність, види та економічно-соціальні наслідки. Причини безробіття. Особливості сучасного безробіття. Державне регулювання зайнятості.

Література: основна: 1, 2, 5, 7, 8, 11, 19; допоміжна: 1, 3, 5, 9, 11, 14.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Загальні основи теорії конкурентного ринку												
Тема 1. Предмет і метод економічної теорії	5	1	1	-	-	4	6	1	1	-	-	6
Тема 2. Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт і характер праці.	7	2		-	-	4	7			-	-	6
Тема 3. Економічні потреби та інтереси.	6	2		-	-	4	6			-	-	6
Тема 4. Соціально-економічний устрій суспільства. Економічні системи та закони їх розвитку.	6	1	1	-	-	4	7	1	1	-	-	6
Тема 5. Товарна форма організації суспільного виробництва. Товар і гроші.	7	2	1	-	-	4	8			-	-	7
Тема 6. Капітал: процес виробництва і нагромадження. Наймана праця і заробітна плата.	8	2	1	-	-	5	8	1	1	-	-	7
Тема 7. Витрати виробництва і прибуток.	8	2	1	-	-	5	8			-	-	7
Усього за ЗМ I	47	12	5	-	-	30	50	3	2	-	-	45
Змістовий модуль 2. Теоретичні основи ринкової економіки												
Тема 8. Ринок, його сутність і функції. Моделі ринку. Конкуренція і ціноутворення.	8	1	1	-	-	6	8	1	1	-	-	7
Тема 9. Домогосподарства і системі економічних відносин.	8	1	1	-	-	6	8	1		-	-	7
Тема 10. Підприємство як товаровиробник. Валовий дохід і прибуток.	9	2	1	-	-	6	8			-	-	7
Тема 11. Галузеві особливості виробництва і функціонування капіталу. Форми прибутку, процент і рента.	9	2	1	-	-	6	8	1	1	-	-	7
Тема 12. Суспільне відтворення. Суспільний продукт і його основні форми	9	2	1	-	-	6	8			-	-	7
Усього за ЗМ II	43	8	4	-	-	30	40	3	2	-	-	35
Усього годин	90	20	10	-	-	60	90	6	4	-	-	80

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовий модуль 1. Загальні основи теорії конкурентного ринку			
1.	Предмет і метод економічної теорії	1	1
2.	Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт виробництва і характер праці		
3.	Економічні потреби та інтереси		
4.	Соціально-економічний устрій суспільства. Економічна система та закони її розвитку	1	
5.	Товарна форма організації суспільного виробництва. Товар і гроші	1	
6.	Капітал: процес виробництва і нагромадження. Наймана праця і заробітна плата	1	1
7.	Витрати виробництва і прибуток	1	
Змістовий модуль 2. Теоретичні основи ринкової економіки			
8.	Ринок: сутність, функції, моделі	1	1
9.	Домогосподарство в системі економічних відносин	1	
10.	Підприємство як товаровиробник. Валовий дохід і прибуток	1	
11.	Галузеві особливості виробництва і функціонування капіталу. Форми прибутку, процента і ренти	1	1
12.	Суспільне відтворення. Суспільний продукт і його основні форми	1	
Разом		10	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовий модуль 1. Загальні основи теорії конкурентного ринку			
1.	Предмет і метод економічної теорії	4	6
2.	Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт виробництва і характер праці	4	6
3.	Економічні потреби та інтереси	4	6
4.	Соціально-економічний устрій суспільства. Економічна система та закони її розвитку	4	6
5.	Товарна форма організації суспільного виробництва. Товар і гроші	4	7
6.	Капітал: процес виробництва і нагромадження. Наймана праця і заробітна плата	5	7
7.	Витрати виробництва і прибуток	5	7
Змістовий модуль 2. Теоретичні основи ринкової економіки			
8.	Ринок: сутність, функції, моделі	6	7
9.	Домогосподарство в системі економічних відносин	6	7
10.	Підприємство як товаровиробник. Валовий дохід і прибуток	6	7
11.	Галузеві особливості виробництва і функціонування капіталу. Форми прибутку, процента і ренти	6	7
12.	Суспільне відтворення. Суспільний продукт і його основні форми	6	7
Разом		60	80

--	--	--

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота з навчальної дисципліни «Економічна теорія» виконується з метою закріплення та поглиблення теоретичних і практичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу з дисципліни. Виконання ІД є важливим етапом у підготовці та складанні іспиту з дисципліни «Мікроекономіка».

Виконання завдань індивідуальної роботи *дає можливість установити:*

- здатність студента до самостійної науково-дослідної і практичної діяльності;
- уміння студента використовувати теоретичні знання і застосовувати їх для вирішення конкретних завдань;
- здатність студента збирати, систематизувати, узагальнювати й аналізувати теоретичні й емпіричні дані;
- уміння студента коротко, логічно й у доступній формі викласти основні положення контрольної роботи, висновки і рекомендації.

Загальні вимоги до студентів при підготовці до індивідуальної роботи передбачають:

- оволодіння теоретичними знаннями щодо планування, організації наукового дослідження та практичними навичками його реалізації.
- формування широкого наукового і загальнокультурного кругозору.
- уміння аналізувати наукову літературу.
- здатність здійснити свій внесок у розробку даної теми.
- уміння коротко, логічно викласти свої думки, хід і результати аналізу наукових джерел.

Виконання, оформлення та захист індивідуальної здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Теми індивідуальних робіт

1. Основні напрямки сучасної економічної теорії.
2. Розвиток економічної теорії в Україні.
3. Нобелівські лауреати з економіки за останнє п'ятиріччя.
4. Предмет економічної теорії.
5. Економічні закони та їх використання.
6. Безмежність потреб та обмеженість ресурсів.
7. Фактори виробництва та зміни у факторах виробництва в процесі розвитку суспільства.
8. НТП та його вплив на суспільне виробництво.
9. Ефективність виробництва і шляхи її підвищення.
10. Власність та її місце в системі економічних відносин.
11. Реформування відносин власності в умовах переходу від командно-адміністративної до ринкової економіки.
12. Економічна система, її структура та типи.
13. Соціалістична економічна система та її особливості.

14. Ринкова трансформація економіки.
15. Економічне зростання та його фактори.
16. Особливості економічного зростання у країнах світу.
17. Циклічність економічного розвитку.
18. Періодизації соціально-економічного розвитку.
19. Сталий розвиток та його складові.
20. Постіндустріальне суспільство.
21. Проблеми економічного зростання України.
22. Теорії вартості.
23. Походження грошей та їх сучасні види.
24. Інфляція: її сутність та причини.
25. Особливості інфляції в сучасній економіці України.
26. Ринкова економіка: особливості механізму, переваги та недоліки.
27. Ринкові реформи в економіці України.
28. Інфраструктура ринку і проблеми її розвитку в економіці України.
29. Монополія та антимонопольна діяльність держави.
30. Еластичність попиту та пропозиції.
31. Обіг капіталу.
32. Тенденція до вирівнювання норми прибутку.
33. Витрати виробництва.
34. Прибуток та теорії прибутку.
35. Оцінка економічної ефективності діяльності підприємств.
36. Підприємництво та його роль.
37. Ціна, її сутність, функції та фактори, що визначають.
38. Методи ринкового ціноутворення.
39. Менеджмент та його функції.
40. Маркетинг та його значення у функціонуванні підприємств.
41. Доходи домогосподарств та методи їх регулювання державою.
42. Безробіття та його сучасний стан в Україні.
43. Сучасні форми і системи заробітної плати.
44. Державне регулювання ринку праці.
45. Нерівність у розподілі доходів: причини та наслідки.
46. Основні види доходів та їх походження.
47. Товарна біржа: її призначення та механізм функціонування.
48. Кредит, його функції та форми.
49. Банківська система України.
50. Операції комерційних банків.
51. Основні види цінних паперів.
52. Фондова біржа та її роль у функціонуванні економіки.
53. Рента та її види.
54. Оцінка вартості землі.
55. Реформування земельних відносин в економіці України.
56. Сучасні форми господарювання в аграрній сфері України.
57. Державна підтримка фермерів в країнах світу.
58. Сучасна аграрна політика України.

59. Проблеми формування ринку землі в Україні.
60. Господарський механізм змішаної економіки ринкового типу.
61. Податкова система.
62. Державний бюджет.
63. Економічні теорії про державне регулювання ринкової економіки.
64. Суспільні товари та особливості їх відтворення.
65. Екстерналії та їх регулювання державою.
66. Монетарна політика, її цілі та інструменти.
67. Ризики економічної діяльності.
68. Тіньовий сектор економіки.
69. Еволюція світового господарства.
70. Міжнародна торгівля: сучасний стан.
71. Еволюція світової валютної системи.
72. Економічні теорії міжнародної торгівлі.
73. Глобалізація: сутність та протиріччя.
74. Проблеми інтеграції України у світове господарство.
75. Економічний аспект глобальних проблем.

8. Методи навчання.

I. Організація, самоорганізація та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

- за джерелом передання і сприймання навчальної інформації: словесні (розповідь, бесіда, лекція, пояснення, інструктаж) і практичні (вправи, алгоритмізація, практична робота);
- за ступенем самостійності мислення студентів: репродуктивні і творчі методи;
- за логікою передання і сприймання навчальної інформації: індуктивні (узагальнення), дедуктивні (конкретизація), аналітичні, синтетичні – навчальний аналіз, синтез, установлення причинно-наслідкових зв'язків;
- за ступенем керівництва навчальною роботою студентів: самостійна робота студентів, робота з книгою.

II. Стимулювання та мотивація навчально-пізнавальної діяльності

Дидактичні (ділові, ситуативно-рольові та ін.) ігри, навчальні дискусії, інтерактивні методи навчання

III. Контроль і самоконтроль, аналіз та оцінювання результатів навчання

Індивідуальне і фронтальне опитування, письмові контрольні роботи

6. Методи контролю

1. Поточне тестування.

2. Перевірка завдань самостійної роботи.
3. Перевірка індивідуальної роботи.
4. Поточний контроль.
5. Семестрова форма контролю.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота						залік	Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	40	100
5	5	5	5	5	5		
Змістовий модуль № 3			Змістовий модуль № 4				
T7	T8	T9	T10	T11	T12		
4	4	4	4	5	5		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
			для заліку
90-100	A	Студент виявляє особливі творчі здібності, глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	зараховано
82-89	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставленні питання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	
74-81	C	Студент вміє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати та систематизовувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві	
64-73	D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабке їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді, виправляє не всі помилки, значна кількість яких є суттєвими	
60-63	E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість недоліків і помилок	
35-59	FX	Студент не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова не виразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	не зараховано

0-34	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно; допускає суттєві помилки у відповідях на питання, не вміє застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	
------	---	--	--

11. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Економічна теорія» включає:

1. Опорний конспект лекцій (паперовий та електронний варіант).
2. Навчально-методичні посібники у локальній мережі університету.
3. Матеріали для підготовки до практичних занять.
4. Матеріали для самостійного вивчення дисципліни.
5. Тестові завдання.

12. Рекомендована література

Основна література:

1. Базилевич В.Д., Базилевич К.С. Ринкова економіка: Основні поняття і категорії. - К.: Знання, 2006. 632с.
2. Бережная Н. И. Политическая экономия в структурно-логических схемах: учеб. Пособие. Харьковский национальный экономический ун-т. - Х. : ИД "ИНЖЭК", 2007. - 288с.
3. Базилевич В. Д. Економічна теорія: Політекономія: Підручник. К.: Знання, 2006.
4. Тарасевича В. М. Економічна теорія. К.: Центр навч. літератури, 2006.
5. Макконелл К., Брю С. Экономикс: принципы, проблемы, политика. М.: Республика, 1992.
6. Мочерний С.В. Політична економія. К.: Знання – Прес, 2002.
7. Палехова В.А. Політична економія: Підручник. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2007. 332с.
8. Гесць В. М., Панченко Є. Г. Перехідна економіка: Підручник. К: Вища шк., 2003.
9. Базилевич В. Д. Економічна теорія: Політекономія: Під.. К.: Знання-Прес, 2007. 719 с.
10. Орехівський Г. А. Політекономія: навч. посіб. для студ. ВНЗ. К. : Каравела, 2008. 295с.
11. Ніколенко Ю. В. Політична економія: Під. К.: ЦУЛ, 2009. 632 с.
12. Федоренко В. Г. Політична економія: Підручник. – 2-ге вид. К.: Алерта, 2015. 487 с.
13. Щетинін А. І. Політична економія. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2011. 480 с.

Допоміжна література:

1. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка. Кн.2. За ред. С.Панчишина і П.Острове́рха. – К.: Знання, 2006.

2. Базилевич В.Д., Базилевич К.С. Ринкова економіка: Основні поняття і категорії. - К.: Знання, 2006.
2. Білецька Л.В., Білецький О.В., Савич В.І. Економічна теорія (Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка): Навч. посібник. – К.: ЦУЛ, 2009. – 688 с.
3. Бочан І.О., Михасюк І.Р. Глобальна економіка. Підручник. К., «Знання», 2007, 403 с.
4. Геєць В.М. Суспільство, держава, економіка: феноменологія взаємодії та розвитку. К., Ін-т екон. та прогнозів. НАН України, 2009, 864 с.
5. Дідківська Л.І., Головка Л.С. Державне регулювання економіки/ Навч. посібник — 5-те вид., стер. — К.: Знання, 2006. — 213 с.
6. Дзюбик С. Д., Ривак О. С. Основи економічної теорії: Навч. посібник. — 2-ге вид. перероб. і доп. — К.: Знання, 2008. — 491 с.
7. Салман Р.Б., Фигейрас Дж. Реформы системы здравоохранения в Европе. Анализ современных стратегий: Пер. с англ. – М.: ГЭОТАР Медицина, 2000. – 432с.
8. Самуельсон П. Економіка: Підручник. - Львів: Світ. - 1993. - 496 с.
9. Семюелсон Пол А., Нордгауз Вільям Д. Макроекономіка / Пер. з англ. - К.: "Основи", 1995. - 544 с.
10. Семененко В.М. Економічна теорія. Політекономія. Навч. Посібник. – К.: ЦУЛ, 2010. – 360 с.
11. Стівен Роузфілд. Порівнюємо економічні системи/ Пер. з англ.. – К.: „К.І.С.”, 2005. – 370с.
12. Туниця Т.Ю. Збалансоване природокористування: національний і міжнародний контекст. К., «Знання», 2006, 300 с.
13. Україна і світове господарство: взаємодія на межі тисячоліть / За ред. А.С.Філіпченка, В.С.Будкіна, А.С.Гальчинського. - К.: Либідь, 2002.
14. Управління міжнародною конкурентоспроможністю в умовах глобалізації економічного розвитку Монографія: У 2 т. / Д.Г. Лук'яненко. А.М. Поручник. Л.Л. Антонюк та ін.; за заг. ред. Д.Г. Лук'яненка. Д.М. Поручника. - К.: КНЕУ, 2006. - 816 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс].- Режим доступу : [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : [http:// Міністерство фінансів України www.minfin.gov.ua](http://Міністерство фінансів України www.minfin.gov.ua)
3. Офіційний сайт Міністерства економіки України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.me.gov.ua>
4. Офіційний сайт Міністерства праці та соціальної політики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.minpraci.gov.ua>
5. Офіційний сайт Державної податкової служби [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://Україниwww.sta.gov.ua>
6. Офіційний сайт Державної служби статистики України[Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>

7. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім.
В.І. Вернадського.